

ACC. N:R M. 14413:1-14.

FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND

Landskap: Skåne Upptecknare: Nils Svensson Måglehem
Härad: Gärds Berättare: Karna Svensson, "
Socken: Måglehem Berättarens yrke: _____
Uppteckningsår: 1958 Född år 1879 i Måglehem

Gudstjänst och nattvardsgång. s. 1-14. Luf 107

L. U. F. 107

Långsmåpögnstjärnsten kallades de
 sene men gullstjärnsten eller mässe
 stjärnstenen höll mässe i både
 hörsel och klyfven mässe blev sef-
 på varannan sänding följt kl. 10 - och
 varannan på kl. 2/6 m. När det var
 nattens gång hölls sefist mässe
 och varliga var på beiffrans men o. för
 gång till mässe. 1 gång i minnaden
 eller kanske var 14 de dag. Den och
 användas gång i i kyrkan på ofta,
 och ganska tidigt i alla fall.
 Beiffrans var i något mindre söfhus-
 boudfolk o. kungar, pigor och andra
 anställda skiffade och vid kyrkova-
 söken. De gamla mässevar var för sig
 Beiffrans följande gång variffrans

L. U. F. 107

Långsmånen till kyrkas, ibland körd
 och och en 3 kee långt vägen från
 hemmet, gädder stora fiskar, till
 kyrkan. De mest betydelsefulla gudstäm-
 morna voro äro stora högtidsdagar. Följ
 fäst och fäst, och bönstämman
 och i afton gudstämman. Prästerna
 hade en mindre och en stor till kyrkan
 i vägen mellan kyrkan och hemmet, och
 prästerna var detta ytterst vällyst
 och gädder hade berättats och fäst
 varit för kyrkans i Skeppslövs kyrka
 och i en 3 mil hemmet för att för
 mycket berömd varit, kyrkans, prä-
 sterna. Långsmånen till vägen kyrkan
 har emellertid berättats själv och varit
 med och varit för prästerna kläder
 för sig för kyrkans, mest för vara

helagsklätt. Det var en given regel.
Kammars vanliga tröja var svart kostym
kammars var också svart eller mörk
klänning. Dammars kläddräkt var färgad
på kejsars var det kanske inte fallet
så nog mer. Det fanns en särskild
kentsa, som man gick. Man var
skinnade färdiga. Dammars. Några särskilda
viloplatser förkommer inte heller några
där kentsan var ju så lång man var
var att förtaga långa röpa till fötterna
som blev tiden.

Det var inte alls vanligt att de
hjälpbesökande samlade på vägar utom
kentsan och samlade in mer och
i kentsan. Man kunde också stå
till lite i vägen och innan man intog
i själva kentsan. Det sågs ofta att de

kyrkobesökande kvinnorna stannade till
här för att något tillta på varandras klä-
desfrukt och eventuellt vid besöks-
dags tala och ha och eller och var
klädd vid kyrkobesöket.

Torke på långt från kyrkan i hög-
skolan fanns det på den tiden och
krog. Innehavare av denna var en
någon som hette Lundsblom.

Det var inte precis vanligt att de
kyrkobesökande männen gick på krogar
där de fanns eller efter guldtyvster.
Något var besöken på krogar både flitiga
och kunde bli långvariga. Det var för att
krogars Lundsblom för sin del skedde
någon sållan i sin bariol och missfi-
rande. Menar var var inte mannen
övertygad för att göra ett besök till

Lunds församling var man sågade komma till Lym.
 Det sådes att denne Lunds församling var en
 stiftad kyrka, som kunde ta sin kyrka
 för bästa sätt, han hade alltid gott förlag
 på kyrkan och distillerade kyrkan och
 dess Lunds församling kom gärna kyrkans
 församling. Denne här församlingens gjorde
 sig också med tiden en god församling.
 Det.

Det församling. vi så ofta att man kom
 till kyrkan efter kyrkans församling. För det mesta
 kom man i god tid. Han hade för sig att
 gå in i kyrkan och efter församling kom till
 kyrkan. Någon kyrkans församling.
 Det hade aldrig till någon eller några
 stannade utanför kyrkan och för församling
 var församling församling.
 Var och en kyrkans församling hade sin församling.

stiftplats. Bänkarna var numrerade, och
det var nog oftast var och en hade sin
stiftplats. Det var nog så att platser-
na var fördelade efter social rang och
värdighet, ju längre fram man satt ju
högre ställning hade man.

Kvinnorna behöll alltid sina huvud-
bonader på när de var i kyrkan. På vinter-
tid kunde det vara snöigt att hålla sig
varm i kyrkan. Man måste vara välut-
rustad och man hade också tjocka och
praktiska klädesplagg på den tiden.

Kyrkvärdar att kallas på hade man ofta
med sig i kyrkan. Det var lagligt och
sambudet som mest användes. Det var
mycket sällan man tog någon fruktning
under den tid gudstjänsten pågick och
någon störsade inte i kyrkan.

aldrig. Berättaren hade inte minnats att
någon smyckning av kyrkan förekom,
af sin och högfiderna. Kyrkan brukades
särskild av dem äldre kyrkbesökare.
Detta brukades när böen n. Facksigler
lästes. Det var vanligt att församlingens
reste sig i bänken vid vissa olika till-
fällen. Detta förekommer ännu i dag.
Prästens sätt att predika var ju olika.
Beröande på utberöande, predikants olika
sätt och förmåga. Kärnen pågick under
2 tim. Det var nog vanligt att prä-
sterna då för tiden var mer stänga
i sina predikningar än vad fallet är
nu. Ibland ofta hade det att prästen hade
vissa privata uppgörelser med någon eller
många av sina församlingens i sin pre-
dikan, men någon gång kunde det förstås

var, fallet. Kunde detta blev det också
mycket omöjligt att i församlingarna
och länge berättarna kan minnas hur regel-
femmit i kyrkans kyrka och regelbun-
dit församlingar var. Det var mycket kloka-
re och spår som sjöng. Dessa klokar
var också en mycket god musik och
sång. På det här viset sägs att
det var klokar som sjöng mer
att ingen sångskola fanns när givetvis
sjöng församlingarna och i kyrka-
beståndet som kunde sjunga. Låter van-
ligen också kraftigt och med glädje sin
stämma hörs. På kunde också för-
komma att man inbördes följde var
som var den bästa sången.

Det var nog så att på den tiden sjöngs
personerna mera sångsamt än nu.

Prästarna hade ej minnas att det i kyr-
kan lästes förbön för någon sjuk försam-
lingsbr. Kvinnorna såväl som männen
voro kvar i kyrkan när kungälsarna
lästes upp.

Vad kunde det hända att man nå-
gon gång hade den meningen att präster
visat kvinnorna vid Riksdal allt efter
den svärking eller annars förmån hade
kommit att få. Det var nog så att de flesta
präster ej på något vis förskötade den
svåra mannen.

Så som nu upptogs kollekt i hög-
skolans kyrka genom hävring. Prästerna
hade aldrig hört talas om att man togit
upp kollekt till präster och så skulle va-
rit aldrig så fattig.

Vårskola präst, kyrkan eller någon annan

höll efter mässans slut frihöj öfver predi-
kans innehåll. Detsamma förklarar ej.

Vår man gick ut ur kyrkan gingo kvinn-
orna först, männen sen. Det kunde
viest förkomma att man i samband
med kyrkobesöket gick och handlade i
någon handelsbod öfverat.

Kyrkbonden kunde efter kyrkobesöket
från de hemmarörande tala om inne-
hållet i predikane och efter förniga
stege prästens utläggning.

Nattvardsgångar

Nattvardsgång kallades lika som nu.
Man sade att man skulle gå till nattvarden.

Nattvardsgång ägde rum omkring 7 i
8 gånger per väst. Pålysningarna om
nattvardsgång skedde från predikstolen
10. söndagen innan nattvardsgångar skulle

var. Han skulle anmala sig till
klockaren. Detta kallades tepping till
mattvagnen.

På söndagen som mattvagnen skulle
gå hem brukade klockaren innan
kyrkofröstens början gå längs kyrkvägen
och till menigheten göra frifärd för barnen
någon som följt bakom sig till matt-
vagnen för frifärdstiftelse.

Han förberedde sig väl för mattvagns-
söket och det var mycket noga med
den personliga snyggheten och reelig-
heten. Det var väldigt att man inte
brukade stå något innan man gick till
mattvagnen, kanske dricka en kopp kaffe
eller pr. Han hade en mycket stark
uppfattning om att vara värdig vid
begärandet av denna höglid.

De skulle givets vara prusiskklädd när
 man gick till nattvarden. Kvinnorna i sine
 svarta klänning, mannen i svart kostym
 o. bär s. k. silkehatt. Kvinnorna skulle
 ha händer i hander, de skulle vara varakt
 lagd i 3-snitt och hänga utanför hander.
 De gick stilla och andaktfullt fram till
 nattvardsbordet, män och kvinnor gemme-
 samhet. Kvinnan sötger sine yllrör och
 lade dem på sin plats i kypbänken.
 Det förkom aldrig att tjuvakt och andra
 kom på när man gick fram till, eller
 vid altarringen. De krets nattvardsgäster
 kallades ned avgång. De som berättat
 detta har aldrig hört tales om att vid-
 skapelse och haveliga konstas med bröd
 och vin utöfvats vid nattvardsbordet,
 eller i dess band med denna högtid.

På matvardsgåsterna voro färdiga och
 skulle gå från matvardsbordet brukade
 männen leka och kvinnorna spela.
 Den dag när gått till matvarden skulle
 man gå till till gillen eller andra värls-
 ligen nöjen eller tillställningar. Man skulle
 leka såsom lugnt och vridigt, suppa och
 kortspel fick på inga villkor förkomma.

Till vad först sagts kan tilläggas
 att det var en absolut regel att vid kyr-
 kobesöket sitta männen och kvinnorna
 var för sig, männen till höger o. kvinnor
 till vänster och mittbänken.
 Det är först på senare år som ändring
 skett härvidlag.

ACC. N:R M. 14413:14.

För Sverige kan nämnas att rivat
har som mottaget dessa minnen som
och har som upptecknat dessamma
författare statskyrkan.

Landskap:
FOLKLIVS-
ARKIVET
LUND
Upprättad 14
Upptecknat: